

Incidentē dubitationē. Prīmū facit a pnci. dist. vsqz ibi: Sz plib' scōz. Scdm vsqz ibi: dicit oris qd. Tertiu vsqz ad finē dicit. In spūli inia mgti stat i trib' ppōnib'. Qz pma ē hec. Quāuis fm antiqz a deo sit ois ptās in qtu ē potētia opandi: nō tū ē ab eo in qtu potētia peccādi. Hāc mgti ponēs qrit. Atz potētia peccādi sit a deo Et rū det qsdā opinatos fuisse: q potētia peccādi nō sit a deo: sz q bona r recta volūtas tū iest' nob a deo: ma la ar volūtas a nobismetipsi sz a diabolo: sic peccādi potētia nō iest' nob a deo: sz a nobismetipsi r diabolo. Ande mgti tenēs oppositū dicit: q ois ptās iest' peccādi sit a deo. Et h' pfirmat auctib' scōzū. Scda ppō est hec. Verisiml' ē oēm potētia ē a deo: nō solū bñ opandi: sed etiā potētia peccādi. Hec ppō patet p auctes qz mgti al' legat p sua opinioe. Tertia ppō ē hec. Quāuis ptāti bñ admistrāte sit sp fm regulā sacre scpture obediēdū: abusu tū ei' fm rectā rōnē ē qnqz resistēdū. Hāc em ppōnē mgti ponēs qrit. Atz qlibet resistēs ptāti sp peccet: cū ois ptās sit a deo. Et rñdēs dicit: q sp obediēdū ē ptāti: nisi h' deū aliqd pceptat: ita tū qst diuerse ptātes diuerfa pcepterēt: supiori obediēdū ē: et iō null' inferior deo: debet pceptere aliqd qd sit h' deū: qd si fecerit subditus nō tenet sibi obedire. Ultimo. s. cōtinuādo dicta dicit: dicit: q in sequenti libro: videlicet tertio: dicitū sit de his q quidē ad xbi inxarnati spectāt mysteriū rē.

Explicit liber secūd' de rerū creatiōe et formatiōe/ corporaliū et spūaliū / et alijs plurib' ad eam pertinētibus.

Incipiunt Rubricę Tertij libri Sententiarum.

- Distinctio. 1. Quare filius carnē assumpsit/ non pater vel spiritus sanctus. Utrū pater vl' spū sanctus potuerit incarnari. An fili' qui tū carnē accepit: aliqd fecerit quod non pater vel spū sanctus.
- Di. 2. Quare totā humanā naturam accepit: r quid nomine nature intelligitur. De vnione verbi et carnis mediāte anima. Qz simul assūpsit animā et carnē verbum: neqz caro prius est concepta qz assumpta.
- Di. 3. De carne assumpta qualis ante fuerit. Qz nullus ē sine pctō hic/ excepta virgine. Quare christus nō fuit decimat' i Abraā si/ Quare caro Christi non dicta (cut Leui. est peccatrix/ sed similis.
- Di. 4. Quare spū sancto tribuat' incarnatio: cū sit Quare dicatur Christus (opus trinitatis. pceptus r natus de spiritu sancto. Quare ap'ls dic' christū factū: quē nos fate
- Di. 5. Si psona vl' natura psonā vl' (mur natū. naturā assūpsit: r si natura dei sit icarnata An diuina natura debeat dici caro facta. Quare nō accepit psonā hoīs cū assumpserit hominē: quod quidā pbare nituntur.
- Di. 6. De itelligētia hāz locutionū: de' ē hō: de us factus ē hō rē. vbi tres sentētiās ponit. Prīma ē eorū q dicūt i incarnatiōe hominē quēdā ex aia r carne pstitūtū: et illū hoīez esse factū deū/ r deū illū hominē: r auctōritates quibus ita esse asserunt/ ponit.

Scda ē eorū q dicūt hoīez illū ex tribus substatijs vel duab' naturis pstitare: r hunc fatentur vnā esse psonā an incarnationē simplicē tū/ h' in incarnatione cōpositā: et auctoritates quibus se muniunt/ pponit. Tertia ē eorū q nō solū psonā ex natur' cōpositā negāt/ h' etiā aliquē hoīez vl' aliquā sbam ibi ex aia r carne cōpositā diffitēt: et sic duo illa. s. carnē r aiaz xbo vnita dicūt: vt nō ex illis aliq' sbavel psona cōponerēt: sed illis duob' velut indumēto de' vestiretur: vt mortalib' oculis appareret/ qui rationē incarnationis fm habitū accipiunt. Deinde auctes iducit qb' hec scia roborat. Quattuor species habitus distinguunt. Di. 7. Deinde q singul' sentētijs aduersari vident' Ex q sensu dicit' christ' pdestinat'. (ponit. Qz non debet dici homo dominicus. An diuina natura debeat dici nata d' xgie. Di. 8. De gemina natuitate christi qbus nat' est. De adoratiōe exhibēda hūanitati christi Di. 9. An christus fm q hō sit adoptiu' filius. Di. 10. An psona vel natura pdestinata sit. Utrum Christus sit creatus vel factus. Di. 11. De perfidia r pena Arrij. An homo ille semp fuerit. (genere Adg. Di. 12. An de' aliū sumere potuerit vl' aliūde qz de Si hō ille potuerit peccare/ vl' nō esse deus. Si de' potuerit assumē hoīez i sexu mliebri De sapiētia r gfa christi hoīs: an i eis pfi Di. 13. Si anima christi habuit (cere potuerit. Di. 14. Sapiētiā parē cū deo: r si oia scit que deus. Quare de' nō dedit illi aie potētiā oim vt De hoīs defectib' qz assūpsit chrs (sciaz Di. 15. De ppassiōe r passiōe timoris vel tristitię. De qbusdā caplis hylarj obscur': qb' a carne christi dolores passiōis sbmoueri vidēt De tristitia Christi r ei' cā fm eundē. An in Christo fuerit necessitas patiēdi et Di. 16. moriēdi: que est defectus generalis. De statib' hoīs qd christ' d' singul' accepit De si ois christi oīo vl' volūtas ipleta sit. Di. 17. De volūtātibus christi fm duas naturas. De capitulis quibusdā Ambrosij r hylarj vbi de dubitatione et timore christi agit. Si christus meruit sibi r nobis: et qd sibi Di. 18. r quid nobis. Qz a cōceptu meruit sibi idē qd p passiōē. De eo qd scptū ē: Donauit illi nomen/ qd ē Si christ' sine oim merito (sup oim nomē habere valuit quod merito obtinuit. De causa passiōis r mortis christi. Qualis a diabolo et a pctō redemit nos Di. 19. Cur deus hō r mortuus. (christ' p mortē. Quomodo a pena nos redemit christus. Quomodo penā nostrā portauit. Si solus christ' redēptor et mediator debet De mediatore. (dici;

Capitulorum et Distinctionum Libri Tertij Sententiarum Tituli.

- Scdm quā naturā sit mediator.**
- Di. 20.** ¶ **Q**uāliō mō potuit liberare: et qre isto mō
Qua iusticia sit victus diabolus. (poti?
De causa inter deū z hominē et diabolum.
De traditione Christi facta a iuda a deo et
a iudeis.
Utz christi passio sit op^o dei vel iudeoz.
- Di. 21.** ¶ **S**i i christi morte separata fuit aia v^l caro a
Qua rōne d^r christ^o mortu^o v^l passus (xbo
- Di. 22.** ¶ **S**i christus in morte fuit homo.
Si christus vbiqz est sit homo.
Qz christus vbiqz totus est sed nō totū: vt
totus est homo vel deus sed non totū.
Si ea que dicū de deo vel filio dei/ possint
dici de homine illo vel de filio hominis.
- Di. 23.** ¶ **S**i christ^o habuerit fidē/spem z charitatē.
Quid sit fides.
Quot modis dicitur fides.
Quid sit credere deū/vel deo/vel in deū.
De informi q̄litate mētis q̄ i malo christia/
Quomodo dicatur vna fides. (no est.
Qz fides est de his que nō videntur ppue:
ipsa tamen videtur ab eo in quo est.
Descriptio fidei.
Quare sola fides dicitur fundamentū.
- Di. 24.** ¶ **Q**uō intelligat qd scptū est: Lū factū fue
Si Petrus habuit fidē passi/ (rit credatis.
onus/quādo vidit hominē christū pati.
Si aliqua sciatur que creduntur.
- Di. 25.** ¶ **D**e fide antiquoz.
De fide simplicium.
Que añ aduentū christi de mediatore cre-
dere sufficiebat. (dere sufficiebat.
De eq̄litate fidei/spēi/z charitatis/z opis.
- Di. 26.** ¶ **D**e spe quid sit.
De quibus sit spes.
Quomodo differant fides vel spes.
Si in christo fuerit fides et spes.
Si iusti in inferno fidē z spem habuerunt.
- Di. 27.** ¶ **D**e charitate dei z primi q̄ in christo z in
Quid sit charitas. (nobis est.
Si eadē charitate diligit deus z p^oimus.
Quare dicunt duo mandata charitatis.
De modo diligendi.
De impletionē illi^o mādati. Diliges deū et
Qz alterū mādatū i altero ē. (toto corde.
Qua charitate diligenda sint. (tos.
- Di. 28.** ¶ **S**i iubemur totū primū diligere nos to
Qz in dilectione primi includitur dilectio
angelozum.
Quid sit primus.
Quibus modis dicitur primus.
- Di. 29.** ¶ **D**e ordine diligēdi: qd p^ous/ qd posteri^o.
An omnes homines pariter diligendi sint.
De gradibus charitatis.
- Di. 30.** ¶ **S**i meli^o est diligere inimicos q̄ amicos.
- Di. 31.** ¶ **S**i charitas semel habita amittatur.
Quare fides/spes z sciētia dicunt euacuari
- et nō charitas: cū ipsa sit ex parte.
Si christ^o ordinē diligēdi seruauit quē nos.
¶ **D**e charitate dei.
Quomodo dicitur deus magis diligere v^l
minus hunc vel illum.
Qz dupliciter inspicienda est dilectio dei.
Si qd magis v^l min^o diligat a deo vno tpe
Si de^o ab eterno dilexit reprobos. (q̄ alio
¶ **D**e quattuor virtutibus principalibus. **Di. 32.**
Utrū hē virtutes i christo fuerint z i angel^o
De v^libus earum. (sint.
¶ **D**e septem donis spiritus sancti. **Di. 33.**
Utrum sint virtutes z sint in angelis.
Utrum in christo fuerint.
De timozum distinctione.
De timore casto z seruilis z initiali.
Quō differat castus z seruilis vel initialis.
Qz timor seruilis z initialis dicuntur initi-
um sapientiē/ sed differenter.
Quomō castus timor permanet in eternū.
Si timor penē q̄ fuit i christo/seruilis v^l ini-
¶ **D**e sapiētia z sciētia quo differat. (tialis **Di. 34.**
In quo differat sapientia ab intellectu.
Utrū intellectus z sciētia q̄ inter dona nu-
merant: sint illa q̄ naturaliter habet hō.
¶ **D**e p̄nexionē virtutū q̄ non separant: an **Di. 35.**
cuncte virtutes pares sint i quocūqz sunt.
Quomodo in charitate tota lex pender.
¶ **D**e decē mādati quō cōtineant i duob^o. **Di. 36.**
Quare idolum nihil esse in mundo dicitur.
Quare i spū sancto pprie dicit fieri remissio
De sensu spūali et carnali legis. (pctōz
De furto.
De mendacio.
¶ **D**e triplici genere mendaciū. **Di. 37.**
De octo speciebus mendaciū.
Quid sit mendacium.
Quid mentiri.
Qz omne mendaciū peccatū sit: siue profit
siue non: et quare.
In quibus rebus cū periculo errat/vel nō.
¶ **D**e periurio. **Di. 38.**
An sit periurium quod nō est mendaciū.
De triplici modo periurij.
An iuratio sit malum.
De iuramento quod fit per creaturas.
Que iuratio sit grauior: an q̄ fit per deū/an
que fit p̄ creaturas/vel p̄ euangeliū.
Quid sit dicere per deum.
De illis qui iurant per falsos deos.
Qz iuramentū vel pmissio contra deum fa-
cta nō est tenenda.
Si est piurus q̄ nō facit qd incaute iurat.
De illis qui verboz calliditate iurant.
De illo qui cogit aliquē iurare.
¶ **D**e quare lex d^r cōprimere manū/nō animū **Di. 39.**
Que sit littera occidens.
De legis z euangeliū distantia. **Di. 40.**

Index oim Distinctionū **Textus magistri Sen** **FOL. 114**
 tētiarū in Tertiu libū

Tertius
 Secretia
 rū liber i
 quo magi
 ster agit d
 deo in q̄
 rū relucet
 ei^o sapien
 tia in ope
 re: repara
 tiōe lapsi
 hominis:
 Et diuidi
 tur in du
 as partes
 principa
 les.

In scda de christo capite simul 7 mēbr? ei^o. s. q̄tū ad pfectiōes eozum/ dem in

Libert III

Capitulum I et II

Columinis huius compendio/ sa perstrictio.

Hic enim rationis ordo postulat: vt q̄ in primo libro de inexpli- cabili mysterio summe trinitatis/ irrefraga- bili sanctorū attestatiōe aliquid diximus: ac deinde in secundo libro conditionis re- rum ordinem/ hominisq; lapsum sub certis auctoritatis regulis insinuauimus: de eius reparatione p̄ gratiam mediatoris dei z ho- minum p̄scita: atq; humane redemptiōis sacramentis/ q̄bus cōtritiōes hoīs alligan- tur/ ac vulnera pctōz curant: p̄sequenter in tertio z in quarto libro differamus: vt sama- ritanus ad vulneratū: medicus ad infirmū: gratia ad miserū accedat.

Incipit liber Ter- tius magistri Sentētiarū de incar- natione verbi. Caplm I a

Distinctio I
et habet. 3. ca.
cum eorum. 9.
De vnione na-
turarū in chr̄-
sto ex pte p̄so-
ne assumptis
Gal. 4. a

Qum venit igitur plenitudo temporis (vt ait apostolus) misit deus filium suum factum de muliere: factum sub lege: vt eos qui sub lege erant/ redimeret: vt ad

optionem filiorū dei reciperemus. Tempus autem plenitudinis dicitur tempus gratie/ quod ab aduentu saluatoris exordiu sum- psit. Hoc est tempus miserendi z annus be- nignitatis: in quo gratia z veritas p̄ Iesum christum facta est. Gratia: quia p̄ charitatē implet/ quod in lege p̄cipiebatur. Veritas: quia p̄ christi aduentum exhibet atq; p̄fici- tur/ humane redemptionis sponsio facta ab antiquo. Filij ergo missio/ est ipsa incarna- tio. Eo em̄ missus est/ q̄ in forma hominis mundo visibilis apparuit. De quo supra sus- ficiēter dictū est.

P̄s. 101. b.
Esa. 61. a.
Jo. 1. b

Phil. 2. a.

Quare fili⁹ carnē assumpsit/ nō pa- ter vel spūssctūs. **Ca. II b**

Diligēter vero anno- tandum est: quare filius/ non pater vel spūssctus est incarnatus. So- lus nāq; filius hominē assumpsit. Qd̄ vtiq; congruo ordine atq; alto dei sapientia fecit consilio: vt deus qui in sapientia sua mun- dum considerat/ p̄m̄ illud: Omnia in sapien- tia fecisti domine que in celis sunt/ z que in terris/ restauraret in eadē. Hec est mlier euā- gelica que accendit lucernaz: et drachmam decimam que perdita fuerat/ reperit sapien- tia/ scilicet patris: que testam humane infir- mitatis lumine suę diuinitatis accēdit: per-

Prima ratio

P̄s. 103. c
Luce. 15. b

ditumq; hominem reparauit/ nomine regis z imagine insignitū. Ideo etiam filius mis- sus est z non pater: quia congruentius mit- ti debebat qui est ab alio/ q̄ qui a nullo est: filius autem a patre est: pater vero a nullo est. Ut em̄ ait Augustinus in li. de tri. Non em̄ habet de quo sit. Sicut ergo pater genu- it: filius genitus est: ita cōgrue pater misit: filius missus est. Ab illo em̄ cōueniēter mit- titur/ de quo natum est. Mittit quod geni- tū est. Pater vero qui misit/ a nullo ē. Ideo q; pater missus non est: ne si mitteretur/ ab alio esse putaretur. Missus est ergo primo fi- lius qui a solo patre est. Deinde etiam spūss- sanctus qui ē a patre z filio: sed filius solus in carne missus est. Non spiritus sanctus si- cut nec pater. Quod ideo factum est: vt qui erat in diuinitate dei filius: in humanitate fieret hominis filius. Nō pater vel spiritus/ sanctus carnem induit/ ne alius in diuinita- te esset filius/ alius in humanitate. Et ne idē esset pater z filius/ si deus pater de homine nasceretur.

Secda ratio

Augustin⁹

Tertiaro

Quarta rō

Quinta pōt esse ratio/ confirmatio hereditatis. Deus em̄ pater/ p̄miserat patriarchis z p̄phetis se daturū eternā hereditatē. S; q; possent di- cere: Dñe/ filiū tu habes/ cuius ē hereditas illa. Qui q̄ tra dicere pōt: Ideo misit deus pater filiū suum/ vt esset hoībus oīmoda certitudo de hereditate eterna. Si cut locutus est ad patres nostros abraā zc. Septa/ vt cō- mendarer deus pater charitatē suā in nobis: z vt ostē- deret nihil esse qd̄ nō sit paratus nobis dare/ cū filiū di- lectū viderit. Septima rōne filius dei factus est hō/ vt si eremus filij dei: sicut dicit ap̄s: Misit deus filiū suū vt adoptionē si. re. Octaua pōt bec esse. Lucifer vidēs dei filiū p̄ oīa simillē patri/ inuidit: z voluit esse filius altissi- mo. Ad suggestiōē autē diaboli cecidit hō. Et ideo oc- casioe filij de⁹ pat̄ dicit gen⁹ hūanū amississe: p̄ qd̄ fili⁹ voluit/ vt p̄ ipm̄ repararet illud qd̄ significatū fuit in Jo- na. Propter me (in q̄) bec tēpestas orit̄.

Add. ben- rici de vuri maria.

Cū in ecclīasticis dogmatibus. Nō pa- ter carnē assumpsit neq; spūssctus/ sed fi- lius tm̄: vt q̄ erat in diuinitate dei filius/ ip- se fieret in hoīe hoīs filius: ne filij nomē ad altez trāsiret/ qui nō esset eterna natiuitate filius. Dei ergo filius hoīs factus est filius: natus fm̄ veritatē nature ex deo dei fili⁹: et fm̄ veritatē nature ex hoīe hoīs filius: vt ve- ritas geniti nō adoptione/ nō appellatiōe: s; in vtraq; natiuitate filij nomē nascēdo ha- beret: vt esset verus deus z verus hō vnus filius. Nō q̄ duos christos: neq; duos filios sed deū et hominē vnū filium: que p̄pterea z vnigenitum dicimus manentē in duabus substātijs: sicut ei nature veritas cōtulit: nō confusis naturis neq; mixtis (sicut Timo- theani volūt) sed societate vnitis. Ecce ha- bes quare filius/ non pater vel spūssctus carnem assumpsit.

Aug⁹ in ec- clīasticis dogmatib⁹

Cū trū pat̄ vel spūssctūs potuerit incarnari vel possit. **Ca. III c**